

STOPA

ČASOPIS ČS. SKAUTŮ A SKAUTEK V EXILU ☒

ČÍSLO 1

U.S.A.

PODZIM 1958

BYTĚ CESTY NIKAM NEVEDOU,
TY'S PO NICH ŠEL A ŠEL JSI RÁD.
TĚCH CEST SE NESMÍŠ, NESMÍŠ PTÁT;
SNAD NENÍ CEST, JEN LIDÉ JDOU,
A JEDNA Z HVĚZD VŽDY BUDE TVOU
A Z TĚ TI ZÁŽNÍ ODPOVĚĎ,
AŽ PŘESTANĚŠ SE PTÁT.

BUĎ PŘIPRAVEN ! BUĎ PŘIPRAVEN !

VOLÁME SPÁČE : Z PELECHŮ VEN !!!

Když před desíti lety chtěli lidé zlé vůle užit hraničářského psa (toho, jehož hlavu nam do naší lilie nakreslil mistr Aleš) ke stopování lidí hledajících cestičku z mačesské země, přidal se k odcházejícím a šel s nimi věrně cestou necestou, zanechávaje světem svoji stopu - - -

Terén byl různý a půda bahnitá, trnitá, písčita, skalnatá a kamenitá. Podle toho se i stopa objevila tu výrazněji, tu jen slabě, a někdy se dokonce ztratila úplně.

A víš přece, co dělat v případě, ztratíš-li stopu: vrátíš se k místu, kde's ji spatřil naposledy; toto bude Tvé východisko, pevný bod, střed, kolem něhož pak budeš chodit ve stále větších kruzích, až ji zase někde objevíš ! A hledá-li vás více, rozdělíte si úseky.

A tak hledáš, hledáš, - až na ni v jednu nečekanou chvíli náhle narazíš: ano, tu je ! - znamená, čerstvá a zretelná, že by ji i nováček našel.

Zůstaneš na místě a snažíš se svolat ostatní hledající, abyste po ní šli dále spolu. To není často malickost: někteří, jsou daleko, jiní se sami zatoulali a někteří dokonce i usnuli kdesi podél cesty, unaveni dlouhým hledáním.

A tak je tomu i s naší STOPOU: nezmizela, jen se na nějaký čas ztratila v kamenitém terénu...

A my ji našli a voláme Tě ! Ať jsi mladý či starý, "prašný" nebo "mokvý", přidej se k nám na naší další společnou cestu po skautské stezce, ať je nás co nejvíce pod naší vlajkou !

Tož tedy:

Z PELECHU VEN
a VZHURU PO STOPE.!!!

Ilek.

/ Obrázky
spáchal
Platejz./

2

Skaut obecný
čili prašný

Skaut vodní
čili mokvý

Vlče bravé i dravé

Ja som oldskaut velmi starý,
nedožijem do jari...

Po letech jsme našli - nebo naležáme - zase svoji ztracenou stopu.

Vždycky mi bylo zatěžko psát historii něčeho, co jsem sám prožil, protože tak snadno zapadnes do mluvení o sobě, mnohdy ani nevíš, kolik jiných se účastnilo práce, protože každý z nás si pamatuje nejdělo to, co sam prožil, zazil nebo dělal. A tak bude moje historie neúplná - nemějta mi to za zlé.

Již na jaře 1948 bylo plno skautů po D.P. táborech v Německu a hned od počátku se objevily vselijaké skautské časopisy, psané nebo rozmnožované nejružnějším způsobem. Jen namátkou si vzpomínám na časopisy zvané LILLE (v Ludwigsburgu), SKAUT V EXILU (v Murnau), později TABORAK (ve "Válce"), a jistě jich bylo mnohem víc.

O vánočních 1948 jsem chtěl poslat všem oddílům po různých táborech alespoň pozdrav. A tak jsem k osobnímu dopisu připojil také několik zpráv o těch, kteří byli nedávno mezi námi a kteří již odešli někam do světa, jak my jsme tehdy říkali "do emigrace".

A po dvou měsících jsem poslal opět nějaký obezník. Tehdy právě náhodou byl v Ambergu nebožtík Ota Jelínek, kdysi ředitel naší "Junácké Edice" v Praze a ten se nejen nabídl, že mi sepiše nějaké "povídání" z dopisů, které ležely na mém stole, ale také pro to vymyslel název. Byla to jakási příloha k mému obezníku a jmenovala se SKAUTSKOU STOPOU. Kdo všechno do ní přispěl již sám ani nevím, ale byly v ní výřátky z nejméně tuctu dopisů ze všech koutů světa.

A tak čas od času vycházely tyto přílohy, až se z nich stal jakýsi časopis. Když jsem přišel do Londýna, změnili jsme název na STOPA, nevím již proč. Vyšlo několik čísel, pracoval na nich také Pirát, Rik, Jaron a jiní.

V roce 1951 se nabídl naši roveri v Torontě, že budou STOPU rozmnožovat.

Její rozsah se zlepšil, měli jsme dopisovatele ve všech světadílech a obsah dosti pestrý. Bylo však těžko najít trvale přispěvatele i předplatitele, bylo také obtížné najít vhodný program pro mladé skautky, kteří byli tu a tam v Kanadě, Australii a Německu a pro staré skauty, kteří se pomalu odmlcovali a ztráceli.

Torontští vydrželi statečně do roku 1954. Byla obtíž se všim: nebylo peněz, nebyl papír, byla potíž s dobrým psacím strojem i s poradným cyklostytem a hlavně - nebylo přispěvků.

A tak STOPA usnula tiše v roce 1954.

Od té doby se vynořilo několik místních časopisů psaných i rozmnožovaných, které jsem dostával tu a tam do ruky, v Australii, v Německu, ve "Válce" a poslejších pět let vychází SKAUT-EXILANT, časopis České dálkové školy v Německu, díky neuváženosti br. Babyho. Vedle toho nikdy nepřestaly kolovat KRUHY, jakýsi periodický almanach Roverů, které krouží kolem celého světa, každý něco připiše nebo nepřipiše a pošle dál. To ovšem není časopis, ale spíše památník.

Uvedomili jsme si letos, že je tomu deset let, co jsme začali, v exilu v Německu a dali jsme se do stopování svých ztracených bratrů, neboť za tu dobu "jak kapky jsme se rozpršeli ...".

A tak se nám zastavilo po STOPE, která by nám měla pomoci vystopovat na tisíc těch skautů, kteří byli v našich oddílech v Německu. Uplynulo dosti času, mnozí z nás - a doufáme, že již všichni - našli nové domovy, nový život a novou přítomnost když ne budoucnost.

Je teď čas rozhlédnout se, vzpomenout a nezapomenout.

Nuže všichni po stopě !

VELEN:

IN MEMORIAM ANTONÍNA B. SVOJSÍKA

Profesor Antonín Bohuslav Svojsík,
zakladatel československého skautingu.

V září tomu bylo již dvacet let, co jsme vyprovodili na vyšehradský hřbitov našeho čelníka Svazu junáků skautů a zakladatele našeho skautského hnutí, který zemřel 17. září 1938.

U nás v rodině se mu říkalo "táta Svojsík". Moraváci namílovali něžných deminutiv.

Jako chlapec se pamatuji, když někdy před první světovou válkou nám dvěma klukům donesl otec knihu "Základy junáctví". Dovedl jsem tehdy sotva číst a můj starší bratr v třetí třídě obecné neměl mnohem víc. Ta hrubá kniha s kresbou Alšovou na plátěných deskách se stala biblí našeho mládí. Tehdy v Brně nebylo skautingu, jenom v Praze si to mohli dovolit, a tak jsme s bratrem a později s několika spolužáky a kamarády skautovali sami. Cokoliiv bylo v Základech, to se dělalo a zkoušelo na výletech, v naší zahradě, na Kraví hoře (za městem) a kdekoliv jsme mohli. A "táta Svojsík" byl pro nás panembohem. Še zatajeným dechem jsem někdy slabíkoval dopisy, které psával mamě otci, jenž přispíval do časopisu JUNÁK - ČESKÝ SKAULT.

Nikdy nezapomenu jeho podpisu, to velké "S" mi připadalo jako houslový klíč v notách. A podle "Základů" Baden-Powell říkal, že charakter lidí se pozná z jejich písma. Svojsík byl pro mne symbolem hudebníka.

Ari jsem tehdy netušil, jak jsem byl blízko pravdy. Poznal jsem to teprve, když jsem se s ním po letech osobně seznámil a sblížil.

Svojsík byl z hudebnické rodiny, jeho otec "hrál na všechno", jenomže dohrál, když byl Toník ještě malý. Matka chlapece vychovála jak dovedla: jeden z nich byl pražským advokátem, Alois byl křezem, František operní zpěvák a později impressario, a Antonín byl učitelem. Jako horlivý sokol nezůstal při učitelování na obecně, ale složil si zkoušky z tělocviku a tak učil v Praze na Žižkově na reálce.

To bylo právě na zlomku století.

Tehdy se v Praze vytvořilo tak zvané České pěvecké kvarteto a Svojsík byl jedním jeho členem. Druhým byl Jan Novák, pozdější mnoholetý místopředseda. Toto kvarteto se ovšem rozpadlo již před první světovou válkou a nikdy jsem je neslyšel. Vím však, že Svojsík sám byl výborný zpěvák, měl krásný bariton a hluboké pochopení pro hudbu.

Ještě dnes slyším v duchu... Končili jsme tehdy, snad v roce 1936, kurs Lesní školy v Mlýbortu, který jsem vedl. Nacelník přijel na ukončení. Bylo již k půlnoci, když jsme stahovali vlnjku. Byla krásná měsíční noc jak bývá na sklonku srpna a před nástupem se bratr nacelník podíval po nebi a povídá: "Zazpívejme si tu Junáckou alespoň dvojhlasně, snad někdo zna druhý hlas a já mu pomohu." Byli jsme tři, kteří jsme uměli všechny hlasy Kovarovicovy skladby a tak jsme si zazpívali kvartetem. Můj bratr zpíval druhý hlas, já čtvrtý a nacelník třetí, nevím již kdo zpíval melodii. Ještě dnes se v mém duchu mese ten chorál měsíční nocí. To bylo napogled, co jsme spolu zpívali...

Již od mládí mívával Svojsík touhu dostat se do světa a také poznat svoji vlast. Vypravěl mi jednou, jak s bratry a ještě s nějakým kamarádem šli pěšky na několik neděl po jižních Čechách, jak se jako chlapeč toulali po Šumavě, jeli na voru po Vltavě, dali se najmout jako pomocníci, nějakého kočovného podnikáče a projezdili celé severní Čechy. A Svojsík sám si dokonce zasal i do Dražďan podívat se na galerii, do Norimberka na středovek a často do Alp.

Potom ovšem se dostal daleko do světa s Českým pěveckým kvartetem, neboť byli nejenom po celé Evropě, ale podnikli dokonce cestu kolem světa s velikým úspěchem zvláště v Americe.

Tehdy se dostal Svojsík do styku se skauty v Anglii a osobně se sešel s Baden-Powellem. Ukazoval mu jeho "Scouting for Boys" s Baden-Powellovým podpisem a tisícem poznámek, které si udělal v knize.

Neměl totiž tehdy dobře anglicky a tak požádal svého bratrance Stránského a s ním na letním bytě u Lípnice nad Sázavou překládali. Stránský četl a Svojsík si dělal poznámky. I ty poznámky jsem viděl, řadu oprav a prepisů, jak se dohadovali o významu slov a o tom, jak to či ono přeložit do češtiny. Nebylo pojmů pro "družiní", "rádce", "vůdce", "oddíl", musil vymyslet i slova pro tabornické nářadí, nebo je hledat ve slovníčích. A v tom mu pomáhal hodně profesor Gebauer, známý češtinář.

A tak vznikly "Základy" a několik malých brožurek: "Taboreň", "Učení pozorovati", "V přírodě" v letech 1910 - 1912, zároveň s prvním časopisem JUNÁK - ČESKÝ SKAUT, který redigoval.

Tehdy také pořádal svoje první výlety s žáky žižkovské reálky a později s hochy jiných škol. Konečně v roce 1911 založil také první oddíl a spolek "Junák - Český skaut", jehož byl "vročním vůdcem". To již se objevuje nejen na hlavičce časopisu, ale i na razítku, na odznaku a na opasku psi hláva (nakreslena Alessem), která se stala symbolem našeho Junáka a později Svazu junák-skautů. Hlavní stan či Ústředna Junáka byla v domě v Rytířské ulici, Na Staré rynchě, kde měl Svojsíkův bratr advokátní kancelář.

To byly začátky. Válka skauting nezažila, třebaže Svojsík musil hledat opatrnou cestu, aby rakouské úřady neudělaly z jeho junáka buď "černožlutou" polovojenskou organiza-

ci, nebo aby mu skautky nerozpustily, protože byli příliš vlastenečtí a ne dosti loyální. A to se mu podarilo hlavně také proto, že hrnutí bylo tehdy v počátcích a velice malé.

Po válce vyrostly oddíly všude. Svojsík jezdil se světelnými obrázky a přednášel, ale to ani nebylo příliš potřeba. Myšlenka "zabrala" a do roku 1925 jsme měli na čtyřicet tisíc skautů. A pak to rostlo až na 80.000 a po válce skoro na 200.000.

Co Svojsík dal skautingu ?

Nám, dětem dvacátého století je to těžko pochopit. Svojsík byl ještě synem devatenáctého století, doby, kdy spása našeho národa byla v jeho inteligenci, v národní kultuře, v hudbě, v literatuře, v umění. A Svojsík byl jedním z těch "předáků", kteří pro tuto myšlenku žili. Na hudbu nikdy nezapomněl, jak by ostatní mohli: ozenil se s deorou známého hudebníka a profesora hudby Pivody, sám zpíval ve sborech a hrál na všechno. Byl členem Umělecké besedy, spolku kulturních pracovníků, hudebníků, literátů a umělců. Odtamtud znal Kovarovicce, kapelníka Národního divadla, jenž složil hudbu k "Junácké"; Aleše, který namaloval náš odznak, znalce antiky dr. Josefa Šimánka, který byl mistroem učedníkem po mnoho let a ještě po druhé světové válce.

A proto český skauting nebyl jen tělovýchovnou organizací, ani tak převážně sportovní, nebo spolkem s činností pod širým nebem. Pro Svojsíka příroda - stejně jako kultura - byla složkou výchovy těla a ducha. V tom bylo mnoho odkazu antické kalokagathie ("v obránci dobra a krásy...") zpíváme v "Junácké") a také myšlenky Tyršovy ("v zdravém těle zdravý duch").

Proto i naše tábory měly daleko více skutečně kulturní náplně. Nikde na světě jsem neviděl tak estetické tábory jako u nás. To, čemu my jsme často říkali skautská romantika, o něm jsem myslel pro přírodu a její krásy, pro estetické a emocionální vnímání celého táborového prostředí a života, to bylo silou našeho skautingu. A to byl Svojsík, Šimánek, Neuman, Jan Novák, a všichni odchovanci této generace.

Dobře se pamatuji, jak Svojsík jemně rozlišoval mezi skautskou kulturou a romantismem a trampským sentimentalismem a pakulturou. Tam se česká duše dostala na scestí, protože neměla již to estetické vzdělání, které jsme my ještě dovedli dát našim skautům, a tím, že se dala unést příliš emocionální romantikou, skončila ovšem - jako vždycky u nás - v "únikavosti", ve "snech o dalekých, nespřítelných touhách...".

Svojsík nebyl vojákem a proto mu nepřeslo do krve ani trochu onoho militaristického rakouského sovinismu. Byl škol, měl smysl pro kázeň a hlavně sebekázeň. Věděl dobře, že nebezpečí příliš volné kázně je anarchie, ke které se i u nás dostali t. zv. "Setonovi skauti", různé organizace zakladané Milošem Seifertem a hlavně ovšem trampové; věděl, že tuha kázeň vede k bezduchému militarismu organizací jako byla v Itálii "Balilla" a v Německu "Hitler Jugend". Bylo jen příznakem doby, že mu po první válce odpůrci skautingu láli militaristů a v třicátých letech se jim zdáli naši skauti "neukázněni", protože kázeň rozuměli jen její formu, trojstupy, parády či nástupy, v nichž my jsme ovšem nevyvíkali, protože naše oddíly byly malé a v táborech k podobným parádám nebylo příležitosti.

Znal jsem Svojsíka, když ještě nosil světlý knírek a pamatuji se, jak nám klukům v Brně v roce 1920 ukazoval, jak se brousí sekera a pila. Znal jsem ho, když se jeho plavé vlasy proměnily v šedivou a posedal jsem s ním nejeden večer nad programem Lesních škol, když jsem odjížděl půlnocním rychlíkem ze schůzi národního do Brna.

Vzpomínám, jeli jsme spolu jednou v noci, ze sjezdu, myslím, že v Luhačovicích. Vlak byl poloprázdný, byla příležitost hovořit o práci. Mluvíli jsme o práci některých okresů, kde zpravodaj (velitel) rozasílal celé své oblasti rozmožněné programy a všechny oddíly mtil

k tomu, aby dělali současně úplně totéž. Zjednodušuje prý to práci vůdce a zvyšuje úroveň. "Proti takhle zlorádu musíte bojovat všemi prostředky v Lesních školách", říká. "Co zbudě potom takovému vůdci? Udělají z něho masinu a ztratí iniciativu úplně. Vůdcovská práce je t v ů r č í práce. Každý oddíl bude a musí být jiný, podle individuality svého vůdce a svých chlapců. Strany také nejsou stejné a všechny jsou krásné... Standart se tím nezvyšší, ale zabíje se to." Snad nikdy jsem neposlouchal tak pozorně a nesouhlasil tak plně. Tu mluvil nejen skaut, ale vychovatel s velkým rozhledem a umělec s velkým posláním.

Jen velcí lidé dovedou jít za svým posláním, protože dobře vědí, že mají pravdu.

A jen velcí lidé a velcí umělci dovedou odejít včas. Svojsík odešel týden před Mnichovem do penzovatna. Ve chvíli, kdy se počalo bojit to, co jsme s láskou a vírou s ním budovali třicet let.

Svojsík byl velký člověk a velký umělec.

V duchu stojím nad jeho náhrobkem a kladu na něj kytičku vřesu, který měl tak rád. Je to vřes ze Skotska, z Rocky Mountains, z Ariz v Jizní Americe, z Alp na Novém Zelandě a se svahů norských fjordů. Odevsád po kytičce - kde jsme roztroušeni my, skauti-exulanti, kteří

"choem věřit zůstat také dál...".

...Pozvedám hlas k obhajobě proti výtce, že nikde nebylo občanské statečnosti. Od převratu jsem hájil nutnost zavedení branné výchovy v denních i odborných listech, na četných přednáškách a schůzích, doplnil skautský program povinnostmi občanskými, vydávaje odbornou literaturu, zvláště dílo "Základové skautingu" (s br. Janem Novákem), které je podnes jedinou úplnou naší cvičebnicí branné výchovy. A to vše se dělo za útoku a polemik, že děláme ze skautingu služku státu, že jsme militaristi a pod. Jsou to českoslovenští skauti, kteří svou povinnost k brannosti národa konali poctivě v teorii i praxi. -

...Myslí-li někdo, že horuji pro metody Balilly, je na omylu. My skauti nepůjdeme nikdy těmito cestami. Skauting má hlubší význam a daleko příznivější výsledky ve výchově charakteru, zdatnosti tělesné, v odborné přípravě pro život každého jednotlivce i úkoly občana ve státě.

..., neboť ve válce i v míru, kdekoli jde o službu člověku i vlasti, skauti první k práci přicházejí, poslední odcházejí.

...Když rušili v Itálii skauting, pojali z něho mnoho do nové výchovy. Systém Baden-Powellův, kde je uplatněno tolik zkušeností ze života v tropech i na poli válečném, jistě by vyhovoval také Itálii, zvláště když se po léta připravovala k válce v koloniích, ale ve skautingu je mnohé, co se nehodí těm, kteří chystají útok. Nehodí se jim sbratření mládeže všech národů, světová jeho organizace, usilování o světový mír a jiné. Ba vidíme jinde dnes pravý opak toho, že se přímo vychovává bezohlednost k bližnímu, bezcitnost a jiné vlastnosti, neslučitelné s výchovou skautskou.

...Měli jsme přece českého žurnalistu, který také vášnivě bojoval proti švejkovině. Je to zesnulý básník Viktor Dyk, jenž našim skautům napsal básně na skautské heslo - buď připraven! A v té píše: "Po světě širém roztroušeny rovy nepřipravených."

Být připraven - toť stále ještě nezbytná cesta pro národ i ty, kteří nechtějí umírat nadarmo. Jsme všichni těm, kdo zasloužili se o národ odvrácením válečného nebezpečí, ale jestli někdy selže vše, nezapomenme: My dnes jsme tu na čas, ale národ má být na věky.

[Z článku "My mladí nechceme nadarmo umírat",
SKAUT-JUNÁK, ročník 22., číslo 3.,
strana 34-36, 1935.]

R. T. LUND , zástupce ředitele Mezinárodní skautské kanceláře, laskavě napsal svoji vzpomínku na našeho prvního náčelníka, kterou uveřejňujeme jak v jejím původním znění tak i v překladu:

I first had the pleasure of meeting Dr. Svojsik as long ago as 1920, on the occasion of the First Scout Jamboree ever to be held, at Olympia in London.

I was a Troop Leader at that time and had volunteered to help look after the Scouts from other Countries who were coming to join our festivities.

One of the great features of this Jamboree was the daily march-past of the Nations, which was greeted with tremendous enthusiasm by the packed audience.

Dr. Svojsik insisted on marching past with his Scouts and with his sturdy, broad physique he made an indelible impression on my youthful mind.

In addition he was always to be found with his own Scouts, when the Jamboree closed down for the day and the public had departed, singing with them in the galleries of Olympia, where we all had sleeping accommodation.

He was a happy man and beloved by his scouts.

He had always been keenly interested in the development of Scouting in other Countries and it was quite natural that he should be invited to become a member of the International Committee, when it was first elected in 1920, as an outcome of the Jamboree. He was a regular attender at its meetings and at the International Conferences.

He was, I think, a quiet man by nature and did not often speak at Committee meetings, but when he did volunteer an opinion or advice it was listened to with respect and interest.

His untimely death in 1938 robbed World Scouting of one of its most staunch supporters.

Po prvé jsem měl potěšení setkat se s dr. Svojsikem již v roce 1920 při příležitosti prvního skautského jamboree vůbec, jež se konalo v londýnské Olympii.

Byl jsem tehdy oddílovým vůdcem a dobrovolně jsem se přihlásil, abych pomohl starat se o skauty z jiných zemí, kteří přicházeli připojit se k našim oslavám.

Jedním z hlavních rysů tohoto jamboree byla každodenní pochodová přehlídka národů, jež byla pozdravena nacpaným posluchačstvem s ohromným nadšením.

Dr. Svojsík trval na pochodování v přehlídce se svými skauty a svou zdatnou a rozložitou postavou učinil nespazatelný dojem na moji mladickou mysl.

Nadto ho bylo vždy možno nalézt u jeho vlastních skautů, když bylo jamboree pro zbytek dne uzavřeno a veřejnost odesla, jak s nimi zpíval na galeriích Olympie, kde jsme byli věčnými ubytováni na nocleh.

Byl to šťastný muž a milován svými skauty.

Měl vždy živý zájem o vývoj skautingu v jiných zemích a bylo zcela přirozené, že byl prizván za člena Mezinárodního výboru po jeho prvním zvolení v roce 1920, jakožto výsledku jamboree. Byl pravidelným účastníkem na jeho schůzích a na Mezinárodních konferencích.

Myslím, že byl člověkem tiché povahy a nemluvil často na výborových schůzích, když však sám vyslovil názor či radu, naslouchalo se mu s úctou a se zájmem.

Jeho předčasná smrt v roce 1938 oloupila světový skauting o jednoho z jeho nejsilnějších podporců.

R. Lund

28. X. 1918

28. X. 1958

40. VÝROČÍ VZNIKU ČESKOSLOVENSKÉ REPUBLIKY

28. ŘÍJNA 1918 VZNIKLA SAMOSTATNÁ REPUBLIKA ČESKOSLOVENSKÁ VYHLAŠUJÍCÍM AKTEM, KTERÝ BYL PODEPSÁN A UVEDEN V PLATNOST VE WASHINGTONĚ (D.C., U.S.A.).

PŘI ZRODU BYL DÁN REPUBLICE ZÁKLAD SVOBODY, BOVNOSTI A NEZÁVISLÉHO POLITICKÉHO A HOSPODÁRSKÉHO VÝVOJE. MEZI TISÍCI ČECHY A SLOVÁKY, KTERÍ PRO TENTO CÍL A 300-LETÝ SEN PRACOVALI A VYDÁVALI SVOJE ŽIVOTY, VYSTUPUJÍ HLAVNĚ JMENA TOMAŠE G. MASARYKA, RASTISLAVA ŠTEFÁNÍKA A EDVARDA BENEŠE JAKOŽ I ČESKOSLOVENSKÉ LEGIE, BOJUJÍCÍCH PRO JMENO ČESKOSLOVENSKÉ REPUBLIKY.

MASARYK SVÝM JEDNÁNÍM A VLIVEM UMOŽNIL PŘÍZNIVÝ POSTOJ SPOJENÝCH STÁTŮ AMERICKÝCH A ŠTEFÁNÍK PODOBNÉHO ÚSPĚCHU DOSÁHL VE FRANCII.

PO RADOSTNÉM ŘÍJNU 1918 A UKONČENÍ PRVNÍ SVĚTOVÉ VÁLKY DOPRAL PŘÍZNIVÝ BĚH UDÁLOSTÍ DVACET LET K PROVÁDĚNÍ VELICE DEMOKRATICKÉHO PROGRAMU, PŘI NĚMŽ BYLY SLEDOVÁNY SNAHY O ZACHOVÁNÍ PRÁV MĚNSIN A SLABŠÍCH POLITICKÝCH SKUPIN (COŽ JEST HLAVNÍ ROZDÍL OD KOMUNISTICKÉHO ZPŮSOBU), JEŽ TAK MELY OPTIMUM MOŽNOSTÍ UPLATNIT SVOJE IDEE A MÍT VLIV NA POLITICKÝ SMĚR STÁTU.

DRUHOU POLOVINU TRVÁNÍ Č.S.R. PO TĚŽKÁ SEM LET TVOŘÍ OBDOBÍ NĚMECKÉ OKUPACE, NÁSLEDOVANÉ DVĚMA ROKY POVÁLEČNÉ SVOBODY A NADĚJÍ A PAK KOMUNISTICKÁ VLÁDA NÁSILÍ, NESVOBODY A NENÁVISTI OD 1948 DOPOSUD.

Merry Christmas

Sedíme opět na Středý den pod vánočními stromky a myslíme na ty, кого máme rádi.

Ať již jsou to "bílé vánoce" se sentimentálním naladěním starého evropského kontinentu, či oslava s tradiční večeří a se vsí formalitou po způsobu anglického národa nebo snad trochu bouřlivější vánoce jinde, či konečně stromek někde na plázi uprostřed léta pod Jizním křížem, kde je smích jenom na pohlednicích a v písničkách gramofonových desek.

Jsou to letos jakási jubilejní vánoce po čtyřiceti letech a proto se nemohu ubránit, abych nezavzpomínal.

republiky.) A byli jsme šťastni, tak šťastni sny se splnily, žili jsme pouze budoucností.

1928: To byly skutečně "bílé vánoce". V Brně bylo plno sněhu a chystal jsem se s oddílem jezírni na lyžarský výlet na Veveří. Ještě odpoledne si přišel jeden z chlapců s lyžemi a pomáhali jsme mu připevnit vázání. Tehdy jsem právě přežal po třech letech společného vedení oddíl od svého bratra, který se zotavoval z těžkého tyfu. Pod stromkem bylo všelikých dárek, pro mne hlavně knih. Byl jsem v posledním roce práv a dal jsem se tehdy do většího studia filologie. Dnes to ani nechápu, jak jsem mohl udělat tolik práce za jeden rok. V ranní poště jsem našel dopis od náčelnictva. Snad ho Jan Novák úmyslně zadržal, abych ho dostal až na Jeziška. Bylo v něm jmenování zpravodajem Lesních škol. Ano, měl jsem radost ze svého úspěchu a hlavu plnou plánu, co všechno zardím a udělám. Bylo mi tehdy jednatáct let. Už či jenom?

1938: Na stromku již nevlála československá vlajka a protektorátní přece nevyvěsíme. Bylo po mobilisaci, po Mníchově a, po republice. Již ani nevím, co bylo pod stromečkem, nějak se mi ty vánoce nerozlučně pojí s obrazem pracovních oddílů demobilizovaných vojáků v polovojenských uborech, kteří stavěli za Brnem "dálnici", symbol německého področí. Den na to jsem jel po starém zvyku lyžarčit. Ale kam? Jeseník i Krkonoše byly již "v Rajčnu". Měl jsem několik zpřiznovaných skautských duší v Uherském Hradišti a sesli jsme se tedy na Chříbech. Věřili jsme tehdy v zázraky, v co jiného se mohlo věřit? A septania kolovala kolem kamen v té skautské chaloupce pod Buchlovenem.

1939: Byli jsme tři, ani jsme se vlastně neznali, ale osui nás spojil. Seděli jsme na Středý den ve skladisti trisloviny v kremnické koželuzně. Tam nás schoval jeden můj známý, aby nám pomohl utéci do Maďarska. Ani světlo jsme si nemohli udělat, protože ve městě byla štára a policie hledala nějaké jiné uprchlíky. Mluvili jsme jenom polohlasem. Večer nám donesl náš přítel nějaké ovoce, kus středověcké ryby a láhev slovenského vína. A tak jsme potmě a potichu oslavovali večeří úspěšný přechod protektorátních hranic přes Bezkvdy a připljeli na ztřejsí druhé hranice. O půlnoci přišel znovu náš přítel, vyděšený, že musíme ihned pryč, hledají dům od do-

mu. Zatím co zbožní lidé sli na půlnocní, my jsme si to ramířili do polí a v jednu hodinu jsme čekali na krizovatce na auto, které nás mělo přepravit blíž k hranicím. A tak jsem na štědrovečerní noc opouštěl vlast. Věděl jsem, že to bylo tehdy po prvé, nevěděl jsem však na jak dlouho a netušil jsem, že to nebude naposled.

- 1943: Jen čtyři roky později. Ujeli jsme z bombardovaného Londýna na dva dny do starobylé Canterbury. Na Štědrý den ovšem nikdo vánoce v Anglii neoslavuje a půlnocní byla již z večera, protože po deváté byly pravidelné nálety. Seděli jsme chvíli v hotelu s nahodilými známymi a pak jsme si vyšli do zatemněného města. Bylo trochu sněhu, na obloze tisíce hvězd a mezi nimi stálirné balony protiletectké baráže. Ne sice symboly vánočního míru, ale ochránci před lidmi zlé vůle.
- 1945: O půlnocní ve starém kostelíku na smíchovském hřbitově opět zpívali: "...mír lidem dobré vůle na zemi..."
Mír... Dchucela letadla nad zatemnělými městy; již ne granáty ale hvězdy svítily na obloze.
Byli jsme zase jednou pohromadě u matky mé paní, nalezená dcera a nový syn. / Vlastní její syn, jak jsem později zjistil, zahynul v Německu v Buchenwaldu. / Přijel jsem jenom na několik dní z Norimberka, kde právě začal proces proti válečným zločincům. Viděl jsem peklo, ne dábelské ale lidské. Viděl jsem, jak hluboko klesá lidská důstojnost vypropagovaná nenávistí a vybombardovaná strachem. Hledali jsme spravedlnost, ne odvetu a věřili jsme v její poslání: Fiat justicia, ut vivat mundus (Starž se spravedlnost, aby žil svět.).
Ležel stín jakési nejistoty nad naší vlastí; chtěli jsme ho zaplašit, - přijeli jsme budoucností - lepší budoucností.
- 1948: Po druhé v exilu, tentokrát v Ambergu, kam jsme přišli před několika dny jako "IRO úředníci" z rozpuštěného tábora v Rezne (Regensburg).
Stromček zastřešený do květináče na stole ze starých beden, otlučená kasární lavice a dvě polní lůžka. To byl náš byt: v "Artillerie Kaserne". Byl s námi ještě třetí český "skryšák", takže jsme si alespoň zazpívali nějakou tu koledu a snědli herringa, abychom měli rybu. Neměli jsme nic, měli jsme však za sebou všechnu tu úzkost. Ztratili jsme vlast a tak se nám zdálo, že nám patří celý svět. Nezapomenu na půlnocní ve starém jezuitském kostele, kdysi gotickém, převlečeném do baroka. Rylo plno a lidé zpívali všemi jazyky "dýplol!" a tak nějak jsme si všichni rozuměli...
- 1958: Pacifické pobřeží Kanady bylo pro mne vždycky "neznámou zemí", spojené poněkud s romantickým kouzlem nedostiznosti. Znal jsem potomy zdejších Indiánů z oxfordského musea a z obrázků, zpívali jsme kdysi indiánské písně této země u tábora našich Lesních škol.
A ještě se mi to nezdá skutečností, že tu jsme. Právě jsme dohotovili velikou scénu betlenu pro zdejší kostel. Lidé tu věří tak jako tam za Atlantikem.
Stil mám plný pozdravů ze všech kontinentů od lidí, s nimiž jsem ještě nedávno žil v "lagru", pracoval, debatoval, snoval plány a plány. Jak je ten svět najednou malý!
- 1968: Tak mnoho se stalo, za deset let se může všechno stát. Credo, quia absurdum est (Musím věřit, jelikož je to nepochopitelné.).

Věřte se mnou, budoucnost je naše, patří někomu z nás.

Velen.

KOLIKÁTÉ ČÍSLO "STOPY" ?

V ocenění minulé práce kolem STOPY a v uznání její tradice, vinoucí se léty našeho exilu jako klikatá pěšina neznámým lesem, bylo by na místě pokračovat v postupném číslování a stránkování jejich dalších čísel. Nebylo však možno včas zjistit, kolik čísel vlastně až dosud vyšlo.

Zatím máme v archivu tato čísla:

SKAUTSKOU STOPOU		XII. 1949	stránek	6
SKAUTSKOU STOPOU		10. II. 1950	stránky	4
STOPA (Londýn)		XII. 1950	stránky	2
STOPA (Toronto)	číslo 1	XII. 1951	stránky	3
STOPA (Toronto)	číslo 2	II. 1952	stránek	6
STOPA (Toronto)	číslo 3	V. 1952	stránek	8
STOPA (Toronto)	číslo 4	VIII. 1952	stránek	10
STOPA (Toronto)	číslo 5	XI. 1952	stránek	10
STOPA (Toronto)	číslo 6	II. 1953	stránek	8
STOPA (Toronto)	číslo 7-8	V. 1953	stránek	6
STOPA (Toronto)	číslo 9	VIII.-XII. 1953	stránek	12
STOPA (Toronto)	číslo 10	II. 1954	stránek	6
STOPA (Toronto)	číslo 11-12	V. 1954	stránek	6
		VIII.-XII. 1954	stránek	10

Protože je tento seznam neúplný, obracíme se ^{na}byvalé čtenáře STOPY, aby pro nás doplnili mezery, po případě nám laskavě zaslali chybějící čísla na prohlédnutí.

Redakční kroužek STOPY.

Z REDAKCE

ČLANKY: Mužes poslat cokoliv, především však svoje osobní zážitky a pozorování z denního života jakož i vlastní názory a komentáře. - Psaní na stroji není podmínkou, ulehčí to však rozvržení místa. - Uved, zda chceš psát pod svým skautským jménem nebo pod jinou značkou či pseudonymem. - U věcí přijatých na uveřejnění bude zásadně zachovávána jejich původní forma, jediné si vyhražujeme právo dělat výtahy z došlých dopisů.

ILUSTRACE: Kresby i fotografie možno posílat v libovlnné velikosti a provedení, avšak v tomto způsobu tisku vyniknou nejlépe černo-bílé kontrasty. - Fotografie mohou být jako negativ nebo pozitiv, pokud možno s vysoce lesklým povrchem ("glossy surface"). - Veskery materiál bude na přání vrácen majiteli, jinak bude uložen do archivu STOPY. - U fotografií osob si předem zajisti jejich souhlas k případnému uveřejnění!

PRÍSPĚVKY: Toto číslo (vydání a naklad) přijde asi na 75 \$ a máme v úmyslu vydávat čtyři čísla za rok. - Zatím ještě nevíme, kolik bude abberatelů; předplatné nebylo stanoveno a každému se nechává na vůli, aby přispěl podle svých možností a podle toho, jakou má STOPA pro něho hodnotu. - Jediné v případě leteckého posílání je vlastní úhrada nutná.

Budeme Ti vděční za laskavé sdělení, vlastnís-li nějakou československou skautskou literaturu, především: ZÁKLADOVÉ SKAUTINGU, ORGANISACE, "SKAUT-JUNÁK", "JUNÁK", atd., atd. !!!

STOPA - časopis československých skautů a skautek v exilu.
Řídí Redakční kroužek U.S.A./ Kanada. - Adresa:

Na Tvé ozvání se těší Tvoje

STOPA
P.O. Box 1948
San Diego - 12
California
U.S.A.

